

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkdato: 03.06.2017

Versjon 3

revidert den: 03.06.2017

Avsnitt 1: Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

· **1.1 Produktidentifikator**

· **Handelsnavn: Preciano Sølv Ledelakk TK**

· **1.2 Relevante, identifiserte anvendelser av stoffet eller stoffblandingen, samt anvendelser som frarådes**

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

· **Bruk av stoffet/ tilberedning** galvanohjelpstoff

· **1.3 Enkeltopplysninger om foretaket som leverer sikkerhetsdatabladet**

· **Produsent/leverandør:**

Kulzer GmbH

Leipziger Straße 2, 63450 Hanau (Germany)

Tel.: +49 (0)800 4372522

· **Avdeling for nærmere informasjon:** E-Mail: msds@kulzer-dental.com

· **1.4 Nødnummer:** Emergency CONTACT (24-Hour-Number): +49 (0)6132-84463

Avsnitt 2: Viktigste faremomenter

· **2.1 Klassifisering av stoff eller stoffblanding**

· **Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008**

Flam. Liq. 3 H226 Brannfarlig væske og damp.

STOT SE 3 H336 Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

· **2.2 Etikettelementer**

· **Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008**

Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.

· **Farepiktogrammer**

GHS02 GHS07

· **Varselord** Advarsel

· **Farebestemmende komponenter ved etikettering:**

1-metoksy-2-propanol

· **Faresetninger**

H226 Brannfarlig væske og damp.

H336 Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

· **Sikkerhetssetninger**

P210

Holdes borte fra varme, varme overflater, gnister, åpen flamme og andre antenningskilder. Røyking forbudt.

P241

Bruk elektrisk materiell/ventilasjonsmateriell/belysningsmateriell som er eksplosjonssikkert.

P261

Unngå innånding av støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler.

P280

Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.

P303+P361+P353

VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann.

P405

Oppbevares innelåst.

· **2.3 Andre farer -**

· **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**

· **PBT:** Ikke brukbar.

(fortsatt på side 2)

N

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkdato: 03.06.2017

Versjon 3

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Preciano Sølv Ledelakk TK

· **vPvB:** Ikke brukbar.

(fortsatt fra side 1)

Avsnitt 3: Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

· **3.2 Kjemisk karakterisering: Blandinger**

· **Beskrivelse:** -

· **Farlige innholdsstoffer:**

CAS: 107-98-2 EINECS: 203-539-1 Registreringsnummer: 2119457435-35-xxxx	1-metoksy-2-propanol Flam. Liq. 3, H226; STOT SE 3, H336	25-50%
CAS: 9004-70-0	cellulosenitrat Flam. Sol. 1, H228	10-25%
CAS: 141-78-6 EINECS: 205-500-4	etylacetat Flam. Liq. 2, H225; Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H336	5-10%

· **Ytterligere informasjoner:**

Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

· **4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

· **etter innånding:** Frisklufttilførsel, ved besvær oppsøkes lege.

· **etter hudkontakt:** Vanligvis irriterer produktet ikke huden.

· **etter øyekontakt:**

Skyll øynene med åpne øyenlukk i flere minutter under rennende vann og tilkall lege.

· **etter svelging:**

Skyll munnen og drikk rikelig med vann.

Ved fortsatt besvær må lege konsulteres.

Tilberedning på grunnlag av methacrylater

· **4.2 De viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket**

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

· **4.3 Indikasjon på omgående medisinsk hjelp eller påkrevet spesialbehandling**

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 5: Tiltak ved brannslukning

· **5.1 Slokkemiddel**

· **Egnede slukningsmidler:** CO2, sand, slukningspulver. Bruk ikke vann.

· **Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler:**

Vann.

Vann i full stråle.

· **5.2 Spesielle farer som oppstår pga. substanser eller blandinger**

Kan danne eksplosive gass-luft-blandinger.

· **5.3 Informasjon vedr. brannbekjempelse**

· **Spesielt verneutstyr:** Ingen spesielle tiltak nødvendig.

(fortsatt på side 3)

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkgdato: 03.06.2017

Versjon 3

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Preciano Sølv Ledelakk TK

· Ytterligere informasjon -

(fortsatt fra side 2)

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

- **6.1 Personlige verneiltak, verneutstyr og prosedyrer ved nødsituasjoner**
Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.
- **6.2 Miljøverntiltak:** Ingen særlige tiltak nødvendig.
- **6.3 Metoder og materiale for oppsamling og opprensing:**
Taes opp med væskebindende materialer (universalbinder, kiseljord, papirtørkle ved små mengder)
Skyll ikke bort med vann eller med vannholdige rengjøringsmidler.
Fyll produktet i beholdere som er egnet for recycling eller bortskaffelse.
- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.

Avsnitt 7: Håndtering og oppbevaring

- **7.1 Forholdsregler for sikker håndtering** Hold beholderne tett tillukket.
  - **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:**
Bruk av åpen ild forbudt - røyking forbudt.
Gjør tiltak mot elektrostatisk oppladning.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, inkl. eventuelle inkompatibiliteter**
  - **Lagring:**
    - **Krav til lagerrom og beholdere:** Ingen spesielle krav.
    - **Informasjoner om felles lagring:** ikke nødvendig
    - **Ytterligere informasjon om lagervilkårene:** ingen
- **7.3 Spesiell sluttbruk** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

- **Ytterligere informasjon om utforming av tekniske anlegg:**
Ingen ytterligere informasjon, se punkt 7.
- **8.1 Kontrollparametere**
  - **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**

107-98-2 1-metoksy-2-propanol	
AA ( )	180 mg/m ³ , 50 ppm
	H
141-78-6 etylacetat	
AA ( )	550 mg/m ³ , 150 ppm

  - **Ytterligere informasjon:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.
- **8.2 Begrensning og kontroll av eksponering**
  - **Personlig verneutstyr:**
    - **Generelle verne- og hygienetiltak:** Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
    - **Åndedrettsvern:** Ikke nødvendig.

(fortsatt på side 4)

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkdato: 03.06.2017

Versjon 3

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Preciano Sølv Ledelakk TK

(fortsatt fra side 3)

· **Håndvern:**

Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen. Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.

Man må alltid teste beskyttelseshanskene før bruken for å finne ut om de er i orden.
anbefales

· **hanskemateriale**

Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjennetegn og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet representerer en sammensetning av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsberegnes, og denne må testes før bruk.

· **gjennomtrengingstid for hanskemateriale**

Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

· **For kontakt på høyst 15 minutter sammenhengende er hansker av følgende materialer egnet:**

Butylkautsjuk
Nitrilkautsjuk

· **Øyevern:**

Vernebrille anbefales.
Tettsittende vernebrille.

· **Kroppsværn:** Lett beskyttelsesdrakt.

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

· **9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

· **alminnelige opplysninger**

· **Utseende:**

· **Form:** flytende

· **Farge:** fargeløs

· **Lukt:** karakteristisk

· **Luktterskel:** Ikke bestemt.

· **pH-verdi:** Ikke bestemt.

· **Tilstandsendring**

· **Smeltepunkt/smelteområde:** ikke bestemt

· **Kokepunkt/kokeområde:** 55 °C

· **Flammepunkt:** < 32 °C

· **Antennelighet (fast, gassformet):** Ikke brukbar.

· **Antennelsestemperatur:** <300 °C

· **Spaltningstemperatur:** Ikke bestemt.

· **Selvantennelighet:** Produktet er ikke selvantennelig.

· **Eksplisjonsfare:** Produktet er ikke eksplosjonsfarlig. Dannelse av eksplosjonsfarlige damp-/luftblandinger er dog mulig.

(fortsatt på side 5)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykdato: 03.06.2017

Versjon 3

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Preciano Sølv Ledelakk TK

(fortsatt fra side 4)

· Ekspløsjongrenser:	
· nedre:	2,3 Vol %
· øvre	15,0 Vol %
· Damptrykk ved 20 °C:	58,7 hPa
· Tetthet ved 20 °C:	1,4 g/cm ³
· relativt tetthet	Ikke bestemt.
· damptetthet	Ikke bestemt.
· fordampningshastighet	Ikke bestemt.
· Løslighet i / blandbarhet med	
· Vann:	ikke, hhv. lite blandbar
· Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann):	Ikke bestemt.
· Viskositet:	
· dynamisk:	Ikke bestemt.
· kinematisk:	Ikke bestemt.
· 9.2 Annen informasjon	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.3 Mulighet for farlige reaksjoner** Det kjennes ingen farlige reaksjoner.
- **10.4 Forhold som bør unngås** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.5 Inkompatible materialer:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.6 Farlige nedbrytningsprodukter:** -

Avsnitt 11: Opplysninger om helsefare

- **11.1 Informasjon om toksikologiske virkninger**
  - **Akutt giftighet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

· **Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:**

107-98-2 1-metoksy-2-propanol

Oral	LD50	5000 mg/kg (rat)
Dermal	LD50	13500 mg/kg (rabbit)

141-78-6 etylacetat

Oral	LD50	5600 mg/kg (rat)
Dermal	LD50	18000 mg/kg (rabbit)
Sensibilisering	Sensib.	nicht sensibil. (guinea pig) (OECD-Prüfrichtlinie 406)

- **Primær irritasjonsvirkning:**
  - **Hudetsing/hudirritasjon** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
  - **Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon**
Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt**
Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

(fortsatt på side 6)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 03.06.2017

Versjon 3

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Preciano Sølv Ledelakk TK

(fortsatt fra side 5)

- **Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:**
  - **CMR-virkninger (kreftfremkallende virkninger, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger)**
    - **Skader på arvestoffet i kjønnceller**
Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
    - **Kreftfremkallende egenskap**
Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
    - **Reproduksjonstoksicitet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
  - **STOT – enkelteksponering**
Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
  - **STOT – gjentatt eksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
  - **Aspirasjonsfare** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Avsnitt 12: Miljøopplysninger

· **12.1 Giftighet**

· **Akvatisk toksisitet:**

141-78-6 etylacetat

EC50/48h	3300 mg/l (algae)
	717 mg/l (daphnia) (DIN 38412)
LC50/96h	230 mg/l (fish)

- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.3 Bioakkumulasjonspotensial** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
  - **Ytterligere økologiske informasjoner:**
    - **Generelle informasjoner:**
Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.
- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
  - **PBT:** Ikke brukbar.
  - **vPvB:** Ikke brukbar.
- **12.6 Andre skadelige virkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 13: Fjerning av kjemikalieavfall

- **13.1 Metoder for avfallsbehandling**
  - **Anbefaling:** Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.

· **Europeiske avfallslisten**

08 01 11 maling- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer

- **Ikke rengjort emballasje**
  - **Anbefaling:** Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

(fortsatt på side 7)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 03.06.2017

Versjon 3

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Preciano Sølv Ledelakk TK

(fortsatt fra side 6)

Avsnitt 14: Opplysninger om transport

· 14.1 UN-nummer: · ADR, IMDG, IATA	1263
· 14.2 Korrekt UN-forsendelsesbetegnelse · ADR · IMDG, IATA	1263 MALING, Spesielle bestemmelser 640E PAINT
· 14.3 transport fareklasser · ADR 	3 (F1) Brannfarlige væsker 3
· IMDG, IATA 	3 Brannfarlige væsker 3
· 14.4 Emballasjegruppe: · ADR, IMDG, IATA	III
· 14.5 Miljøfarer: · Marine pollutant:	Nei
· 14.6 Særskilte forholdsregler for bruker · Kemler-tall: · EMS-nummer:	Advarsel: Brannfarlige væsker 33 F-E,S-E
· 14.7 Transport i bulk iht. anneks II til MARPOL 73/78 og til IBC-koden	Ikke brukbar.
· Transport/ytterligere informasjoner:	-
· UN "Model Regulation":	UN1263, MALING, 3, III

Avsnitt 15: Opplysninger om lover og forskrifter

· 15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering: En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

Avsnitt 16: Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Opplysningene er basert på våre kunnskaper pr. idag, de kan ikke oppfattes som garanti for produkttegenskaper og er heller ikke grunnlag for et kontraktmessig rettsforhold.

(fortsatt på side 8)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 03.06.2017

Versjon 3

revidert den: 03.06.2017

Handelsnavn: Preciano Sølv Ledelakk TK

(fortsatt fra side 7)

· **Relevante satser**

H225 Meget brannfarlig væske og damp.

H226 Brannfarlig væske og damp.

H228 Brannfarlig fast stoff.

H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

H336 Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

· **Forkortelser og akronymer:**

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Flam. Liq. 2: Flammable liquids – Category 2

Flam. Liq. 3: Flammable liquids – Category 3

Flam. Sol. 1: Flammable solids – Category 1

Eye Irrit. 2: Serious eye damage/eye irritation – Category 2

STOT SE 3: Specific target organ toxicity (single exposure) – Category 3

· * **Data forandret i forhold til forrige versjon**